

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 1 П 004205 13 Рев
Бања Лука, 20.02.2014. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља В. С. из Н., насеље ..., кога заступа пуномоћник О. Р., адвокат из Н., Ул. ... број ..., против туженог ЗДП ЕХ РЈ Н., кога заступа пуномоћник З. Т., адвокат из Т., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужитеља против пресуде Окружног суда у Требињу број 015-0-Гж-08-000 377 од 08.07.2009. године и против рјешења Окружног суда у Требињу број 15 0 П 001665 13 Гж од 19.03.2013. године, на сједници одржаној дана 20.02.2014. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужитеља, изјављена против пресуде Окружног суда у Требињу број 015-0-Гж-08-000 377 од 08.07.2009. године, се одбија.

Ревизија тужитеља, изјављена против рјешења Окружног суда у Требињу број 15 0 П 001665 13 Гж од 19.03.2013. године, се одбацује као неблагоприятна.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Требињу, Одјељење Невесиње број П-167/05 од 22.06.2006. године одбијен је тужбени захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му на име накнаде штете исплати износ од 90.692,00 КМ, са 10% камате почев од подношења тужбе па до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова парничног поступка. Тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.750,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Требињу број 015-0-Гж-08-000 377 од 08.07.2009. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Рјешењем Окружног суда у Требињу број 15 0 П 001665 13 Гж од 19.03.2013. године тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове жалбеног поступка у износу од 1.170,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права,

са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев тужитеља усвоји или да се иста укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Изјављеном ревизијом (именована као поднесак тужитеља) тужитељ побија и рјешење број 15 0 П 001665 13 Гж од 19.03.2013. године и фактички предлаже да се побијано рјешење преиначи.

Тужени је у одговору на ревизију тужитеља изјављену против означене другостепене пресуде предложио да се иста одбије као неоснована, док није дао одговор на ревизију тужитеља изјављену против означеног рјешења.

Ревизија тужитеља изјављена против означене другостепене пресуде није основана, а ревизија тужитеља изјављена против означеног рјешења није благовремена.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља за накнаду штете у износу од 90.692,00 КМ (штета на објекту и покућству) настале у пожару који је избио на његовој кући и који је, према наводима тужбе, узрокован неисправним електричним водовима за чије инсталисање и одржавање је одговоран тужени.

Одлучујући о захтјеву тужитеља по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је тужитељ власник породичне куће у Н. која се напаја електричном енергијом са електричних водова за чије одржавање је надлежан тужени; да је дана 05.05.1998. године дошло до пожара на кући тужитеља; да се у исто вријеме кад је дошло до избијања пожара чула експлозија у трафо станици туженог; да су у трафо станици на коју је прикључена кућа тужитеља у вријеме пожара прегорјели осигурачи; да је у пожару изгорио већи дио куће (спрат куће) и да на лицу мјеста нема доказа о мјесту избијања пожара.

Код тих чињеница, те налазећи да се из проведених доказа не може утврдити тачно мјесто настанка пожара, позивом на одредбу члана 35. Општих услова за испоруку електричне енергије („Службени гласник РС“, број 23/94 - даље: Општи услови), према којој је потрошач дужан бринути се за одржавање унутрашњих прикључака, инсталације и трошила, првостепени суд је судио тако што је тужбени захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је сагласно одредби члана 217. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП) отворио расправу, на којој је поново извео доказе који су били изведени пред првостепеним судом, па је, на темељу резултата цјелокупног поступка, закључио да до пожара није дошло кваром на нисконапонском висећем самоносивом каблу, већ је пожар настао услед квара на инсталацијама у самом објекту и да тиме није доказана узрочна веза између дјелатности туженог - испоручивања електричне енергије и посљедице - пожара на објекту тужитеља. Из ових разлога другостепени суд је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним одлукама је правилно одбијен захтјев тужитеља за накнаду захтјеване материјалне штете.

Према одредби члана 23. став 1. Општих услова нисконадземни вањски прикључак обухвата вод од електроенергетског објекта испоручиоца до изолатора на кровном носачу, на конзоли или на објекту (згради, стубу) потрошача, укључујући и саме изолаторе, док став 2. и став 3. исте одредбе дефинишу вањски прикључак код прикључења електро водова на другачији начин.

Према одредби члана 26. Општих услова нисконапонски унутрашњи прикључак чине електрични водови и други уређаји, од вањског прикључка до мјерних уређаја потрошача.

Према одредби члана 33. став 1. Општих услова о одржавању вањског прикључка у техничком исправном стању, брине се испоручилац који и одржава прикључак, те према одредби члана 33. став 5. истих услова испоручилац одговара за исправност вањског прикључка, као и за штету насталу усљед лошег одржавања. Сагласно одредби члана 35. Општих услова потрошач је дужан бринути се за одржавање унутрашњих прикључака, инсталације и трошила, те уколико није склопио уговор са испоручиоцем о одржавању унутрашњег прикључка одговара и за штете које усљед неисправности унутрашњег прикључка настану на постројењима испоручиоца и других потрошача.

Сагласно овим одредбама, одговорност тужене у смислу одредаба члана 173. и 174. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“, бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04 - даље: ЗОО) се протеже на вањски прикључак и тужена би била одговорна за штету која је причињена на објекту и стварима тужитеља уколико је пожар избио на вањском прикључку (прије конзоле), док њене одговорности нема уколико је до пожара дошло усљед неисправности унутрашњег прикључка.

У конкретном случају, изведеним доказима је утврђен начин на који је извршено прикључење електро водова на објекат тужитеља (у смислу одредбе члана 23. став 1. Општих услова путем конзоле причвршћене на зид куће), али изведеним доказима тужитељ није доказао да је до пожара дошло на вањском прикључку усљед неисправности истога.

Наиме, према налазу вјештака електро струке А. Г. од 16.12.2002. године пожар је настао „као посљедица квара на електричној инсталацији предметног објекта“, али усљед грађевинских захвата које је тужитељ извршио на објекту послије пожара су уништени сви „релевантни материјални докази на основу којих би се могло лоцирати мјесто квара“.

На расправи пред другостепеним судом вјештаку су предочене фотографије објекта направљене послије пожара, које је сачинила екипа МУП Н., али исте нису допринијеле утврђењу наведеног, те је вјештак у свему остао код ранијег налаза, уз допуну да се не може изјаснити да ли је доводни кабл са нисконапонске мреже био пресјецан из разлога што је исти у вријеме извршеног вјештачења већ био замјењен новим каблом. У погледу дијела кабла који је видљив на једној од фотографија (са лијеве стране од мјеста уласка у поткровље), вјештак се изјаснио да није у питању самоносиви кабл и да из тог разлога исти није ни помињан у

ранијем налазу. Према тим фотографијама након пожара је видљив (значи да није изгорио) самоносиви кабл који води до конзоле на кући тужитеља.

Искази свједока, који су дим видјели испод крова објекта (исказ свједока С. С.) и на ластавицама објекта (исказ свједока С. Р. пред првостепеним судом) односно на мјесту гдје је извршен прикључак нисконапонске мреже на кућу тужитеља (исказ ове свједокиње код другостепеног суда), као и исказ тужитеља, свакако нису довољани нити су поуздани за извођење закључка о мјесту настанка пожара.

Према томе, изведеним доказима нису доказани наводи тужбе да је до пожара на објекту тужитеља дошло усљед неисправности вањског прикључка.

Ревизионим наводима се неосновано спори предњи закључак тако што се наводи да је под кровом објекта извршено раздвајање улазног кабла за стан брата тужитеља (при чему нису доказани наводи тужитеља да су то раздвајање извршили радници туженог) и да је то мјесто настанка пожара (те се прилажу обрачуни електричне енергије за два бројила, а који у овој фази поступка не могу бити цијењени), јер и из ових навода произлази да до пожара није дошло прије конзоле односно на вањском прикључку. Осим тога, треба имати у виду да се према изјашњењу вјештака кућни прикључак ради у цјелини кабла и да пресјецање није дозвољено.

Неосновани су и ревизиони наводи да је у жалби стављен приједлог да се одржи увиђај на лицу мјеста и да суд није поступио по том приједлогу, јер тај приједлог није поновљен на рочишту код суда. Уосталом, кад се има у виду изјашњење вјештака електро струке, по којем на лицу мјеста нема трагова на темљу којих би се могло утврдити мјесто квара односно настанка пожара, поставља се питање сврсисходности обављања увиђаја.

Из изложеног, о ревизији тужитеља којом се побија означена другостепена пресуда је мериторно одлучено тако што је иста одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Насупрот томе, нису испуњени процесни услови за одлучивање о ревизији тужитеља изјављеној против рјешења Округног суда у Требињу број 15 0 П 001665 13 Гж од 19.03.2013. године.

Према одредби члана 237. став 1. ЗПП против правоснажне пресуде донесене у другом степену странке могу изјавити ревизију у року од 30 дана од дана достављања преписа пресуде, осим када је у питању привредни спор у ком случају рок за изјављивање ревизије износи 15 дана.

У конкретном случају није ријеч о привредном спору. Како је побијано рјешење тужитељу (по исказаном пуномоћнику адвокату) уручено 1.4.2013. године (према доставници у спису првостепеног суда), произлази да је рок за изјављивање ревизије истицао дана 1.5.2013. године (у сриједу на државни празник, након чега су услиједили Ускршњи празници). Стога је рок за изјављивање ревизије истекао првог наредног радног дана, односно у уторак дана 7.5.2013. године (одредба члана 324. став 4. ЗПП).

Тужитељ је ревизију против другостепеног рјешења изјавио дана 13.5.2013. године (на пријемном печату није означен начин на који је ревизија предана, истој није приложена коверта, према подацима ЦМС ревизија је тог дана запримљена непосредно код суда, а на истој је као датум писања означен 13.5.2013. године), па произлази да је иста изјављена по протеклу законом прописаног рока од 30 дана и да је тиме неблаговремена.

Из изложеног, примјеном одредбе члана 247. став 1. ЗПП, у погледу ревизије тужитеља којом се побија означено другостепено рјешење, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић